

Gezond en natuurlijk voedselproject in het Hengelose Burgerpark 't Weusthag.

Hengelo kent aan de rand van de wijk De Hengelose Es een aangrenzend bos/recreatiegebied. De gemeenteraad heeft recent besloten om dit gebied om te vormen tot het z.g. *Burgerpark 't Weusthag* met verschillende functies, waaronder de productie van lokaal geproduceerd, natuurlijk voedsel via een voedselbos/stadslanbouwplek, inclusief lokale verkoop.

Deze doelstelling sluit volledig aan op de verkenning die in het kader van het provinciaal subsidieprogramma "*Zelfstandig leven en gezond bewegen*" door ons in 2021 is uitgevoerd. Aanleiding was de constatering dat de gezondheidssituatie van (jeugdige) wijk- en stadsbewoners te wensen overlaat en dat breder gebruik van gezonde en natuurlijke voeding dit kan verbeteren. In de praktijk gebruiken bewoners gezond voedsel nog maar weinig, niet in de laatste plaats omdat dit bij bio winkels voor hen (te) duur is.

Het gebruik van gezonde voeding in de breedte door bewoners kent een aantal belangrijke voorwaarden:

- Kennis bij bewoners van bruikbare voedselplanten, de productie ervan (ook in de eigen omgeving) en praktische gebruiksmogelijkheden. Via gezamenlijke educatieve trajecten ervaren bewoners de "*wat heb ik eraan*" en de meerwaarde voor ons allemaal (bio diverse en natuurlijke omgeving).
- Een gemakkelijke en betaalbare toegang tot gezonde voeding.
- Eten en voedselbereiding is een relatief makkelijk sociaal "verbindingsthema", zeker in een wijk met relatief veel bewoners uit culturen waar voedsel en eten bereiden in het sociaal leven een belangrijke plaats inneemt.
- Door gezamenlijke activiteiten (aanplant, productie, beheer, gebruik) van, voor en door bewoners in bestaande en nieuwe verbanden wordt de drempel tot gezonde voeding verlaagt en het gebruik ervan onderling gestimuleerd.
- Een realisatieproject biedt bewoners voldoende prikkels en ondersteuning voor eigen actieve deelname en voorwaarden voor continuering op de langere duur.
- De betrokkenheid van en stimulering door organisaties die in de wijk al actief zijn is sterk drempelverlagend.

Daarom is in dit verkenningstraject, formeel uitgevoerd door de Stichting Heemtuin en Natuur-Centrum Hengelo, met ruim 20 partijen actief in de wijk en de stad overleg gevoerd over hun belangstelling, wensen, ideeën en interesse voor deelname. Deze gesprekken leverden veel positieve reacties op en toezeggingen voor deelname aan een realisatieproject. Naast deze partijen hebben inmiddels ook diverse geïnteresseerde bewoners aangegeven graag deel te nemen.

De uitkomsten van al deze gesprekken hebben geleid tot een opzet voor een tweejarig cyclisch voedselproject. Het onderdeel “*Verbinding stad en platteland*” van het EU-subsidieprogramma Leader voor het gebied Zuidwest Twente bood hiervoor goede realisatiekansen. Inmiddels is een aanvraag binnen dit programma in een afrondende fase.

In het project willen we samen met partijen in twee jaar tijd een aantal zaken ontwikkelen, die daarna een “vaste plek” in de wijk/stad moeten gaan krijgen:

- De (wekelijkse) vaste aanvoer en toelevering van gezond, betaalbaar en lokaal geproduceerd voedsel, een vaste afhaalplek hiervoor en een online “marktplaats” voor bestellen en betalen.
- “Erve Weusthag” als multifunctionele trainings-, uitvoerings- en ontmoetingsplek.
- Educatieve trajecten om bewoners en scholieren (praktisch) te trainen in bewustwording, aanplant, productie en gebruik van gezonde voeding.
- Een educatief traject om een aantal geschikte bewoners op te leiden om na de eerste twee jaar “kartrekker” te worden voor een duurzame continuering.
- Voedselbos/stadslandbouwplekken in het burgerpark en in het omliggend platteland en actieve verbindingen tussen beiden.
- Uitbreiding van contacten en netwerkvorming tussen voedselproducenten en afnemers.
- Groenplekken met voedselplanten in de wijk en bij scholen opgezet en beheerd voor en door bewoners en voor en door scholieren.
- Een plek in het burgerpark waar (gratis) stekken en jong plantmateriaal van voedselplanten gebracht en afgehaald kunnen worden.
- Een vraag en aanbod app voor (vrijwilligers)werk bij (bio-)boeren.
- Kookcursussen met gezonde voeding van, voor en door bewoners.
- Kostprijs verlagende voedselvouchers voor vrijwilligers.
- Gezamenlijke maaltijden met lokaal voedsel voor vrijwilligers bij Buitenplaats De Houtmaat.
- Ondersteuning van startende ondernemers die kansen zien om met gezond voedsel een eigen onderneming op te zetten.

Als laatste stap in dit verkenningstraject stond een informatiebijeenkomst gepland in december 2021 bij Buitenplaats De Houtmaat voor geraadpleegde en geïnteresseerde partijen en personen. Na uitstel vanwege coronamaatregelen heeft deze maart 2022 plaats gevonden. Naast de presentatie van eigen project informatie en doelen, hebben ook in het project deelnemende organisaties aan de 40 aanwezigen hun doelen, plannen en beoogde activiteiten toegelicht.

Tijdens de bijeenkomst verzorgde Buitenplaats De Houtmaat gezonde demo hapjes gemaakt van lokale producten en ontvingen alle aanwezigen na afloop een gezond voedsel presentje om thuis uit te proberen.

Marian Rupert
Drees Kroes
Marnix Morsink

